

Lánovský občasník

Ročník 4 Číslo 2 – květen 2006

Vázení přátelé našeho občasníku, milí rodiče a děti!

Chybička se vloudí a tak se mi podařilo Vás v minulém čísle pěkně zmást. Ne, nedostali jste do ruky rok staré číslo, jak byste mohli usoudit podle letopočtu pod názvem našeho plátku. Píše se opravdu rok 2006, bohužel, jsme zase o jeden rok starší a blíž konci. Hezké počteníčko přeje

Martin Bartoš

Akce „Babičko, namaluj mi vajíčko.“

Ve čtvrtek 6.4.2006 jsme v naší MŠ v Horním Lánově přivítali ženy z klubu důchodců v Lánově. Jak název akce napovídá, nebylo to jen tak.

Tato akce proběhla opět po roce a již podruhé. Děti se připravily pásmo jarních písní a básní a pak společně malovaly velikonoční vajíčka. Je úžasné pozorovat, jak si naše nejmladší generace rozumí s generací starší.

Na zdobení vajíček byly použity barvy na sklo a lihové fixy. Děti teď mají vyzdobené stolečky v jídelně, kde mají vázičky s vajíčky a kuřátky. Babičky od dětí dostaly dáreček v podobě zajíčka a děti zase čokoládové velikonoční zajíčky. Od klubu důchodců MŠ dostala finanční příspěvek pro děti. Za všechno děkujeme a těšíme se na třetí ročník této akce.

Ivana Marečková

Výsledky průzkumu mezi lánovskými dětmi

Začátkem února se žáci ZŠ Lánov, s laskavým svolením ředitele školy, pana Bartoše, zúčastnili průzkumu na téma: „Analýza současného stavu primární prevence drogové závislosti u dětí a mládeže uskutečňovaného v rodinném prostředí“. Děti ve věku 10 až 15 let (tedy celý druhý stupeň školy) anonymně odpovídaly na otázky, jak tráví svůj volný čas, jak tráví volný čas jejich rodina, jaké výchovné metody jsou v jejich rodině preferovány nebo jak jsou děti spokojeny s výchovou ze strany svých rodičů.

Výsledky průzkumu odpovídají dnešnímu trendu moderní doby, přesto obraz dnešní rodiny a jejího životního stylu není nijak příznivý.

Z průzkumu vyplývá, že se rodina celkově spíše nedostatečně podílí na prevenci drogových závislostí u dětí a mládeže.

Především se nesnaží podněcovat dítě k prospěšným aktivitám a užitečnému trávení volného času. Děti tráví převážnou většinu volného času s kamarády bez dozoru a vlivu rodiny. Tuto skutečnost uvedlo celkem 60 % respondentů. Děti v malé míře navštěvují zájmové kroužky a tréninky, jako nejčastější aktivitu to uvedlo pouze 8 % dětí. Ve velké míře se naopak ve volném čase baví sledováním televize nebo hrou na počítači. Až 35 % dětí se tímto způsobem zabaví nejčastěji po příchodu ze školy. Televize a počítač patří vedle aktivit s kamarády k nejoblíbenějším.

Rodina tráví společně málo času, děti ve velké převaze uvedly, že volný čas tráví raději s kamarády (41 % oproti 15 %). 35 % dětí ani neví, jak jejich rodiče volný čas tráví. Pokud tráví rodina společně volný čas, sleduje často televizi (25 %), pouze polovina rodin se snaží aktivně věnovat dítěti formou společného povídání si nebo hrou (popřípadě jinou aktivitou).

Převládající výchovný styl v rodinách lze zhodnotit na základě výpovědí dětí jako demokratický styl výchovy. 63 % respondentů uvádí, že se s rodiči po diskuzi domluví, 79 % dětí se cítí v rodině dobře a 59 % je zcela spokojených s výchovou ze strany rodičů. V případě, že dítě něco provede, 81 % respondentů uvedlo, že si o tom s rodiči v klidu promluví. Rodinné prostředí charakterizuje 34 % dětí jako harmonické, 55 % uvádí občasně nedorozumění a 11 % ho vidí jako konfliktní.

Děti hodnotí komunikaci s rodiči převážně příznivě, nejčastěji si povídají o zážitcích (51 %), poté o škole (28 %) a na třetím místě o tom, co musí všechno udělat (12 %).

V případě zájmu bude celá práce i s kompletními výsledky průzkumu k dispozici od června v ZŠ Lánov.

Kateřina Kalenská, DiS

Třetí kapitolou pokračujeme v našem historickém přehledu událostí vážných i nevážných z dějin obce:

1708-9	✘ Tuhé mrazy nepřežilo mnoho lidí.
1714	✘ Lánov dostal prvního vlastního faráře Arnošta Brettschneidera. Samostatná fara pro naši obec a Černý Důl musela být vyplacena odstupným 50 zlatých. Jako učitel je v kronice zaznamenán Ambros Zeeh. Jeho následovníkem se stal Tobiáš Arloth, který místo učitelské dostal jako výslužku za muzikantskou službu na vrchlabském panství.
1718	✘ Jako první rychtář působil v Prostředním Lánově Christian Wiesner.
1719-20	✘ Vedra a velké sucho způsobily vyschnutí studen a pramenů. Mnoho lánovských odešlo za žebrotou, protože doma vzhledem k neúrodě neměli co do úst. Pro kousek vyžebřaného chleba se i vraždilo. Na Bíně zabil jeden žebřák druhého, jen aby získal trochu jeho žebroty.
1723	✘ Velmi úrodný rok. Koně dostávali tu nejlepší potravu, dařilo se pivu, které chutnalo tak, že po něm byla velká poptávka, sotva ho stačili vařit.
1725	✘ V Lánově vznikly dva tkalcovské cechy – jeden v Dolním Lánově, druhý na Malém Lánově.
1729	✘ Chřipková epidemie, při které zemřelo téměř dvacet procent obyvatel vsi.
1736	✘ Úředně, administrativně se osamostatnil Prostřední Lánov, i když se o něm mluvilo a psalo již před třiceti lety.

1741	✘ Na podzim se v Hostinném usídlila jednotka pruských dragounů. Ve městě dleli přes dva měsíce a podnikali rekviziční výpravy do okolí. Také Lánov se stal jejich cílem a obětí.
1746	✘ Hornolánovská zvonička se opatřila zvonem, na kterém byl nápis: „Auf Gottes Güte und Macht vertraut, so ruhe ich's laut hinaus in Oberlangenau“. Věře Boží dobrotě i moci, tak volám hlasitě v Horním Lánově.
1753	✘ Věž kostela zasáhl další blesk. Zahynuli dva lidé, hrobník a tkalcovský tovaryš. Jednomu českému školákovi zapálil blesk vlasy na hlavě. Podařilo se ho vzkřísit.
1766	✘ V Dolním Dvoře vyučoval Anton Franz děti v domě č. p. 78.
1770-71	✘ Nastalo první číslování domů.
1771	✘ Naše vesnice byla postižena hladomorem, při kterém lidé umírali po desítkách. Lidé jedli trávu a kočičí a psí maso. Mrtvoly se pohřbívaly bez rakví. Hladomor vyvrcholil selským povstáním.
1772	✘ Počátkem roku umřelo v Lánově 226 lidí vysílením z předchozího hladu.
1773	✘ Nadešel velký nedostatek másla a mléka. Krávy byly postiženy dobytčím morem. 350 krav nepřežilo.
1775	✘ Na konci března z iniciativy prosečenských sedláků vypuklo povstání, které vyvrcholilo tažením na vrchlabský zámek. V čele povstalců stanul rychtář Lahr z Malého Lánova. Vrchnost se nejprve pokusila s povstalcem vyjednávat. Rozzuření sedláci neměli na vyjednávání chuť, a tak mnoho z vrchnostenských neuniklo výprasku holemi. Povstání bylo brzy potlačeno vojskem, které přitáhlo k Hostinnému. Hlavní strůjci rebelie byli souzeni v Jičíně a potrestáni nucenými pracemi a veřejným výpraskem – dostali dvacet ran karabáčem.
1778	✘ Válka o dědictví bavorské. Bramborová válka, při které se vojska pruského krále Fridricha rozložila někde mezi lánovským a čisteckým údolím. Do Vrchlábí přikvačil protivník – císařské vojsko. Ještě předtím nechal císař Josef II. evakuovat obyvatelstvo i dobytek z naší vsi. Výhodné postavení císařského vojska přispělo k tomu, že žádná bitva se nakonec neodehrála. Prusové ustoupili přes Žaclěb do Slezska. Před ústupem Lánov vyplnili a vydrancovali. Sebrali oblečení, prádlo, předměty domácí potřeby, obilí, včelí vosk. Císař Josef II. pobýval na bojišti a také se snad 22. srpna osobně podíval do Lánova.
1779	✘ Lánovem projel 7. srpna sám rakousko-uherský císař Josef II. Již podruhé navštívil naši vesnici. Kolik prezidentů o nás alespoň jen slyšelo? ✘ Několikrát naše údolí postihly povodně. V červenci, srpnu a v prosinci se přihnala velká voda z hor. Mnoho domů bylo strženo, nepřežily lávky a mosty.
1781	✘ Toleranční patent císaře Josefa II. Státním náboženstvím zůstal katolicismus, vyznavači ostatních směrů přestali být pronásledováni.

Lyžařský výcvik II

V týdnu od 6.3. – 10.3.2006 děti z MŠ v Prostředním Lánově a Horním Lánově opět jezdily do lyžařské školy v Dolním Dvoře, kde zdokonalovaly své lyžařské umění.

Dětem se věnovaly čtyři instruktorky, které měly u dětí přirozenou autoritu. Děkujeme za obětavost, s kterou se po celý týden věnovaly dětem. Všechny děti se naučily jezdit na vleku, sjíždět kopec a krásné obloučky. Vše především poslední den při společných závodech.

I když právě na závody nebylo dobré počasí, nenechal se nikdo odradit.

Na stupně vítězů vystoupili:

1. Ondřej Zdeněk
2. Jakub Schmidt
3. Ditmar Hadera

Všechny děti dostaly čokoládové medaile a certifikát s fotografií, na kterém měly označeno, co za ten týden zvládly. Děkujeme panu Radičovi a všem instruktorkám lyžařské školy SKI-Baron v Dolním Dvoře. Budeme se na ně těšit zase v další zimní sezóně. **Ivana Marečková**

Školní vzdělávací program neboli ŠVP

V minulých číslech jsme Vás informovali o všech kompetencích vyplývajících z rámcového vzdělávacího programu (dále RVP), jakéhosi vzoru pro náš vlastní školní vzdělávací program. Nenechte se mýlit mediálními zvatky, které se Vám snaží namluvit, že škola si vlastně vytváří své vlastní osnovy. Tak jednoduché to není.

Vedle zmiňovaných kompetencí jsou důležitou, nedílnou a povinnou součástí ŠVP takzvaná průřezová témata. Těch je celkem šest:

- osobnostní a sociální výchova,
- výchova demokratického občana,
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- multikulturní výchova,
- environmentální výchova,
- mediální výchova.

Sami vidíte, že co pojem, to módní termín. Uvedená témata mají reprezentovat okruhy aktuálních problémů současného světa.

Ať se nám chce či nechce, vymyslet a uvést v praxi ŠVP je naší zákonnou povinností. Jakákoliv diskuse nad smysluplností, potřebou, nad zbavováním se zodpovědnosti státu za povinnou školní docházku (viz ústava ČR) je nyní jen pláčem nad rozlitým mlékem. Odborná veřejnost přý měla dostatek času i prostoru k připomínkám. Takže hurá do toho!

Projekt Krkonoše vnější a vnitřní. Od podzimu, pokud vše dobře dopadne, se naše současná šestá třída zapojí do zajímavého regionálního projektu. V první fázi žáci seženou, zapůjčí, najdou v muzeu nebo u svých dědečků a babiček obrázky, pohlednice nebo fotografie objektů či krajiny v místě bydliště nebo jeho okolí. Následovat bude vyhledání místa, odkud se původní záznam pořizoval. Poté přijde ke slovu vyfasovaný digitální fotoaparát a dokumentace místa v dnešní podobě. Snímky se budou porovnávat a bude se nad nimi diskutovat. Hlavním kritériem diskuse bude vliv člověka na prostředí, ve kterém žije a které kladně nebo záporně ovlivňuje vlastní činností. Shromážděné poznatky se samozřejmě budou zaznamenávat pomocí digitálního diktafonu. Posléze děti vše zpracují. Výstupem dvouletého projektu budou výstavy, publikace a multimediální dokumenty. Historie, ať chceme či nechceme, je opravdu učitelkou života. **Art**

Fotografii staré školy u silnice pořízené s největší pravděpodobností z věže zbořeného evangelického kostela publikujeme s laskavým svolením paní Ivy Farské.

Tisková zpráva: důchodkyně Marta Hrušková absolvovala cestu na běžeckých lyžích z Vrchlabí do Lánova a zpět dne 23.03.2006. (Nevím, zda se někdy v posledních desetiletích na konci března dalo v okolí Lánova bez problémů lyžovat.)

Vystoupení mentálně postižených dětí ve Vrchlabí

Jsou různé děti. Bohužel jsou mezi námi i děti mentálně postižené. Ne vlastní vinou, prostě se tak narodily. Spousta lidí jimi opovrhuje.

Ve vrchlabské Střelnici nám chtěly tyto děti ukázat, že mají city, potřeby a schopnosti stejné jako všichni ostatní.

Vydali jsme se autobusem (naše osmá třída společně s devátou) do Vrchlabí. Zhlédli jsme vystoupení postižených dětí z Poděbrad, Opočna i místních. Ve spoustě zajímavých krátkých představeních také zpívaly a tančily.

Vystoupení jsme ocenili bouřlivým potleskem, i když ne právě všechny výstupy měly profesionální kvalitu. Ale byly od srdce. A to je přeci to nejdůležitější.

Maria Yakovets a Milena Lukešová

Vybrali jsme pro Vás ze žákovských perliček:

- ✚ Žák 9. třídy, desetiminutovka, vylovení spojeneckých vojsk, Francie, 1944: **Omaha Bič (Den D).**
- ✚ Žák 6. třídy, desetiminutovka: **Fauna je čistý vzduch a flóra je znečištěný.**
- ✚ Žák 6. třídy, desetiminutovka: **K oltáři vede nevěstu otec, protože ji nesmí vést stejné pohlaví, protože by to matka mohla rozmluvit.**
- ✚ Žákyně 6. třídy na otázku, kolik dní má měsíc březen: **Dvacet šest.**

Zpráva ze druhého jednání školské rady

Dne 24. dubna 2006 se již podruhé v tomto školním roce sešla školská rada, ve složení Kateřina Čížková, Nina Krčmářová, Petr Skála, Olga Finková, Lenka Vocásková a přizvaný ředitel ZŠ Martin Bartoš. Jednání řídil místopředseda rady Petr Skála, o zápis se postarala Nina Krčmářová.

Pan ředitel Bartoš předložil školské radě výslednou zprávu inspekční kontroly, kterou rada projednala a stanoviska inspekce vzala na vědomí. Dále školská rada projednala rozpočet a schválila stávající klasifikační řád.

NiK

Literární okýnko

Srdečně Vás zdravím, milí příznivci literárního světa. Jsem ráda, že se opět s Vámi mohu podělit o své čtenářské zkušenosti a zážitky.

Co mne tedy zaujalo na knižních pultech? Myslím, že nejen dětské čtenáře oslovily příběhy Letopisy Narnie od C. S. Lewise, který nás prostřednictvím svých postav zve do světa Narnie, do světa, ve kterém žijí mluvící zvířata, ve kterém číhá zlá čarodějnice.....Letopisy Narnie, které se již dočkaly sedmi pokračování, se staly světovým bestsellerem, a tak doufám, že si získá i Vás, necháte-li se unést fantazií Narnie, jistě se Vám dostane vzrušujících zážitků.

Druhé zastavení věnuji knize, která osloví ty z Vás, kteří se zajímají o populární psychologii. Profesor psychiatrie Irvin D. Yalom ve své knize Lásky a její kat vypráví příběhy deseti pacientů, kteří právě v jeho psychoterapeutické ordinaci hledali pomoc ke zvládnutí svých každodenních problémů, mezi které patří osamělost, malá sebeúcta, bolesti hlavy, obezita a dalšími potíže. Každý z nás se jistě někdy trápí obdobnými obtížemi, a tak prostřednictvím vzdálených, ale zároveň tak blízkých osudů, se mu může dostat pomoci vyrovnávat se právě i s tím svým.

Samozřejmě nesmíme zapomínat ani na rozhlasové vysílání. Stanice Vltava od čtvrtka 27. 4. vysílá v rámci četby na pokračování první část historického románu Anny Zonové Za trest a za odměnu (tradičně každodenně v půl šesté), ve kterém autorka na osudu čtyř postav zrcadlí historii 20. století tak, jak se odehrála na pozadí moravských Sudet od druhé světové války až do současné doby.

Tímto se s Vámi loučím, přeji Vám, aby váš nadcházející čas byl příjemný, plný slunečné pohody a poutavých příběhů.

Nina Krčmářová

Ze školního sportu

✚ Mc Donald Cup

Na konci dubna sehrálo na umělém trávníku u „Běčka“ šest sedmičlenných týmů základní kolo postupové soutěže pro fotbalisty z prvního stupně základní školy. Zajímavostí jistě neobvyklou je účast děvčat hnedle v pěti týmech, což v této kategorii nijak neodporuje pravidlům. Hrál se ve tříčlenných skupinách systémem každý s každým. Vítězové skupin si to poté rozdali o celkovou výhru. Kupodivu prvenství nevybojoval jediný ryze chlapecký tým (nakonec ho ve výsledkové listině najdeme na třetím postu), v jehož středu se ovšem alespoň nacházel

nejlepší šutér celého turnaje Vláďa Středa, dolnodvorský bomber. Palmu vítězství si odnesli fotbalisté a fotbalistky z týmu označeného pracovním číslem 5. Hráli ve složení: Lukáš Malinský, Jirka Kalenský, Pavel Kolman, Richard Chrudimský, Eliška Janoušová, Tereza Hebká a Tomáš Řehák. Výběr ze všech šesti zúčastněných družstev bude školu reprezentovat v Horním Starém Městě trutnovském na jednom z regionálních kol. Loni se nám podařilo vybojovat postup až do kola okresního, držíme tedy našim malým fotbalistům všechny palečky!

art

Nejlepší střelec turnaje Vladimír Středa (foto Charvátová)

☛ Coca Cola Cup

Jako pořadatelé základního kola jsme se letos dostali do problémů s počasím, když dlouhá zima neumožnila odehrát zápasy na lánovském pažitě. Ve spolupráci s rudnickou školou jsme museli najít náhradní řešení, kterým byla škvára v Rudníku. Ve vyrovnaných zápasech nám nepřálo štěstí, a tak naši borci dále nepostupují. Vyhrála základní škola z Hostinného, která se tím probojovala do dalšího kola. **Jaroslava Krulišová**

☛ Volejbal – okresní kolo

Trutnovského turnaje se zúčastnilo družstvo dívek ve složení Dominika Erbenová, Veronika Nechanická, Markéta Fišerová, Aneta Tryznová, Veronika Novotná, Kateřina Finková, Lucie Venclová. Ve skupině děvčata dvakrát remizovala a jednou prohrála, což bohužel na postup do finálové skupiny nestačilo. Celkově tak obsadila 5.-6. místo. **Jaroslava Krulišová**

Úklid na Bieneru neboli Bíně

Oddělení ekologické výchovy Správy Krnap ve spolupráci s oddělením ochrany uspořádalo tradiční jarní úklid vzácné lokality nad lánovským lomem. Mokřadní louky, na kterých rostou mimo jiné prstnatec májový, vachta trojlístá, suchopýr, krušík bahenní, vrbina, vemeník dvoulistý, bradáček vejčitý a další. Před rokem dokonce místo navštívil ministr životního prostředí Libor Ambrozek za doprovodu ředitele KRNAP Ing. Jiřího Nováka. Žáci osmé a deváté třídy sbírali spadlé větve, pohrabovali louky a obnovovali luční stružky. Brigádu nám zpestřily dvě zmije a slepýš. Také jsme vyfotili brouka majku fialovou. O tři dny později pracovaly ve stejné lokalitě Krakonošovy děti.

art

Pěkný exemplář zmije obecné, jediného našeho jedovatého hada. Zmije je přísně chráněná a její zabití je považováno za trestný čin!
(foto Martin Kracík)

Připravujeme:

- ☛ Kolem poloviny června vycestuje dvacet našich žáků – Krakonošových dětí - do Polska. Na chatě Samotnia stráví 4 dny spolu s dvaceti protějšky ze spřátelené polské školy v rámci našeho projektu Krakonošovi potomci – Hranice, která nás spojuje. Prostředí je to nádherné, prakticky přímo na břehu Malého Rybníka na polské straně Krkonoš, co by kamenem dohodil na Sněžku a do Karpacze. Jen si musíme přát, aby se nám vydařilo počasí.

Celý tento projekt bude financován ze zdrojů EU v rámci Iniciativy INTERREG IIIA prostřednictvím Euroregionu Glacensis.

- ☛ Tradiční **vystoupení pro rodiče a veřejnost** pořádáme na konci školního roku v sále v Horním Lánově. Již dnes se těšíme na Vaši hojnou účast.

Výstava KAREL IV – CÍSAŘ Z BOŽÍ MILOSTI

Celý autobus našich žáků odcestoval 27. dubna do Prahy, aby si na Pražském hradě prohlédl výstavu uměleckých předmětů, které z valné části vznikly v Praze za doby vlády největšího Čecha Karla IV., Přemyslovce po matce a Lucemburka po otci.

Nutno kriticky poznamenati, že výstava (brzy vyprodaná) nebyla pro žáky základní školy. Exponát a dvojjazyčný text jeden za druhým, žádné zpestření (kromě videoprojekce v předsáli). A podle mne organizačně nebyla ani pro dospělého, protože devadesát minut, kterými pořadatelé limitovali každou návštěvu, v žádném případě nemohlo stačit ani na zběžnou prohlídku. Škoda. Za to ovšem exponáty nemohly, a věřte, stály za vidění. Vystaveny byly i exempláře, které normální člověk nemá možnost spatřit v žádné jejich domovské expozici, protože jsou normálně uloženy pod zámek v depozitářích nebo knihovnách. Některé z nich mají i soukromého majitele. Mnoho exponátů má nyní svůj domov mimo Českou republiku, hlavně v Německu, Rakousku a USA.

Všichni účastníci zájezdu si kromě dojmů z výstavy přivezli i výukové cedéčko, takže na počítači se mohou fotografiemi všech vystavených věcí kochat do sytosti doma, a nejen to: mohou se také poučit o středověké Praze, jejich památkách, tehdejším životě.

art

Lánovský občasník. Dvoutměsíčník Základní školy v Lánově.
Připravuje Martin Bartoš, jazyková úprava Nina Krčmářová. Uzávěrka příštího čísla 15.06.2006.